

ବିଧାମେଲିକା ମାତ୍ର

ଏ କହାନେକ ଅଳୋକ ମୟୁରେ ଦେଖି
ପାଇଥାଏ ପାଖକୋଡ଼େଇବେ କଥା କହାନୀ
କା ପରିଚୟାତ୍ମ କାହିଁବିମା ମାର୍ଗ ଦେଖାଇ !
ଯେବେ ଦେଖାଇସେ ହୋଇ ଦେଖାନେ ଯେଷାଂ
ଫର୍ମି ତ କାହାରାକଣେ ହେ ବିଧୁରେ ଧ୍ୟା-
ନ୍ତିଶାହ ଜଗା ଭାବା । < ପ୍ରଥାର ଗୋକୁ-
ଲାଙ୍କ କବିତାରକହୁମ ପାଇଥିବ ଦୋରେ
କଥିବ ତରେକ ମେହିମାର ପରିଶ ପକ-
ାଶକାରରେ ପରିଶ ନିନ୍ଦା ସମାପ୍ତ ହର-
ଇଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ନିମ୍ନରେ ବହୁକ ହେଲା ।

ଶା ୪୩ ରିକ ନାମେର ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦୦ ମସିହ
କେବଳ ଜୟତ୍ରର କୋଡ଼ିର ଦେଲେ । କ୍ଲେପ୍‌ବା-
ବା ଦୟାର D. B. ରେ ଅଧିକ କରିବାକୁ
କାହୁ ଗାନ୍ଧିର ବାର୍ଷିକେ ମାତ୍ରେ କରି ।
କଟିକୁ ୧୫୫ ଏହି ଅବେଦନ ପଠାଇଲେ
କଟିକୁ ନେଇମାନେ D. B. କୁଣ୍ଡଳ ଅନ୍ଧାରୀ
ରେ ସେମାନଙ୍କର ଅମ୍ବୁଧ୍ଲୀ, କାନ୍ଦିଶ୍ଵର ଓ ଅକୁମଳ
ମହିନମେତାନ ନିଶ୍ଚିକ, କରିଲାଗେ ନୟତ୍ତ ଦେଖ
କରେଲୁଗୁ ପାହୁରୁ ଦୂର କରିଲୁ ଯୋଗ୍ବ୍ୟାପ୍ତ
ଦେବାକୁ ବାର୍ଷାର ଅନ୍ଧ ଦେଲେ । କଟିକୁ ନାହିଁ, O. B. ଗାନ୍ଧିର ବଦ୍ୟବାକୁ ସେ କଜ
ଦେବାକୁ ନାପକ ହେଲେ । Chairman ଯାହା
ଯେ କଜ ପ୍ରକାଶ କର ଗୁଣ ନେବା ନୁହେ-
ବାର ଏହିଦିଲ କଟିକୁ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କରିବ
ଦେବକୁଟ୍ଟ ପାହୁରୁ ଗୁଣ ଦେବାକୁ ଅବେଦନ
କରିବାକୁ ପଥକ ଦେଇବା ଦେବାକୁ କୈମ୍ବୁ
ମେନ୍ଦିଲ ଓ ମାଲିନୀ କାହିଁ ମକ ବିକୁଣ୍ଠରେ
(ସକ ପ୍ରଦାନ ଦିବ୍ୟରେ) ଦେବକୁ ତତ୍ତ୍ଵ
ଦେଖିଲେ ଅନ୍ତିମାର କରିବାକୁ ଅମ୍ବାକୁ ପର
କଟିକୁ ଶିଳ୍ପି ମାତ୍ର କରିବାକୁ କହିଲେ ।

ପ୍ରାଣମାନଙ୍କ

କମଳ

ମହାକାଶର ଦେଖନ ପଥମୁହଳତ ଦେଇ
କୃତିଏ ଦେଖିବେ ଏହ ଗର୍ବ ପଦି ପଠାଇଅଛନ୍ତି,
ଦେଖିବେ ଲୋକବିଦେଶକ କିମ୍ବା ଶୁଦ୍ଧାତ୍ମି
ମନୁଷ୍ୟ ସହ ପୂଜାଯାଇ କିମ୍ବାକ ଶୁଦ୍ଧୀ
ଜୀବାଜ ଦାଙ୍କ । ଏହ ପ୍ରେରଣକ ପଦମନନ୍ଦେ
ଅନ୍ଦେମାନେ କର୍ତ୍ତମାନ ପୌଷ୍ଟି ସତାମନ
ପ୍ରକାଶ ଦେଇ ଉଚିତ କେବ କ୍ରୂଜାପୁଣ୍ୟ ।
ପଠାଇବ କରୁଥିବ ମାତ୍ର ପାରିବ

ପାଇଁର ଭକ୍ତିକୁ ପ୍ରାଣିକ ସମୟର
ବହୁ ଦରେଖାଷ ନାମରେ ଶେଷି ରେଣ-
ସନ୍ଧାନ ଲେବନ୍ତିକରେ ଭରନ ଆଏ ହମ୍ବୁ-
ରେ ଚିହ୍ନ ବିନ୍ଦୁରେ

ହୁଏ କାହିଁ କରାଯଥିଲେ । ଅମ୍ବାକଳ ପଦକଷେତ୍ର ପ୍ରଧା ଚର୍ଚ୍ଛାଙ୍କ S. D. O. କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କରାଯଥିଲେ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ । ସେ ମହାଶୟ କରିବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନ୍ୟୂନ୍ତ ହୋଇ ଦରେବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ କରିଯାଇ ଏ କାହା ପାରୁ ବୁଝି ନାହିଁ ଏହାକି ଏ ଏହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବରତନ୍ତରେ । ସେ ପରାମର୍ଶ ପ୍ରକାର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ କରିବାକୁ କାହାକାବି କାହାକାବି

ଆରଧା ମହୀରାଜମାଣ ପଦିତି

କେବେଳ କାହିଁ କାହିଁ ଅନ୍ତରୀ
କେବେଳ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

ଅଦ୍ବୁତ ଭବ ଭିନ୍ଦୁନାଥ

ଅନେବଳାର ତାଲିଫରୁଥ ଛୁଟେଥିବ କହ
ଦସତ୍ତ ଦିଗିବା । ଏହି ସ୍ଵର୍ଗରେ ଲଙ୍ଘନ
କୁଳଶାଖୀ ଦାମକ ଜଳର ଦୂଷକ ଦୟାପାଦି-
କଳିତରେ ଅନୁଭବ ଜଳକ ପରିବ କର-
ଇଲୁ । କିମ୍ବା କିମ୍ବା ତୁମ କତା ମୋରେ ତାମୀ
ଦୟାପାଦିର ବେ ଦୂଷକ କୁଳଶାଖୀ ଦୟାପାଦି

ପ୍ରକାଶକ ହୃଦୀ କରିଥିଲୁଣ୍ଡର । ଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପତ୍ର
ମୁଖ୍ୟଧର ଫେମ୍‌ବାର ଦେଇବେଳ କାହିଁ । ଶରୀ କାନ୍ତରୁ ଗୋହିଥିଲା । ସରଖ ଗରୁଣ୍ଡ-
ମେଘମାନଙ୍କର ମରୁଦେଶରେ ହେବାନ ଅହାଲତ
ଗୋଟିଏ ଅନ୍ଯର ବାଟ ସିଧଳ ଉଠରେଳ
ଦେଇ ଦେଖୁ ଉଦ୍ଦେଶ ଦେଇମନା । ମରୁମେଘଙ୍କ ପାପକାନ ପ୍ରତଳନ ପୁଷ୍ପେ

କୁଳବାଚି ପାଇବିବ ତଳି ମୀହନୀଯାକ ଏହି
ଶିଖମନୀରୀରେ ଲୁଗିଅଛନ୍ତି ଓ ପୁରସ୍କାର
ପର୍ମିଶର ପାଦେଖିପଥରୁ ପଢିବୁବାଦେଇ ସଂଖ୍ୟା
ଦକ୍ଷି ବନ୍ଦିଲେ ଏହାହିଁ ତାହାର ଜୀବନର
ଦୁଇଶାହିଁ ଧରି ପାଞ୍ଚାଳା ଅଧିବିଷ୍ଣୁ
ଓ ସହୃଦୟ ।

ମୁଦ୍ରଣ

ସତ୍ୟୋଗୀ “ଆଶା”ରୁ ଅଚାନ୍ଦ ଆନନ୍ଦର
ସହି ଅବସଦି ହେଲୁ ଯେ ମୁଖ୍ୟାବ୍ୟାବ ବାଜା
କମ୍ପେକ ଲିଧିମେଳିତ୍ତ ମାନ୍ ଗ୍ରାନଟିକ୍ କାଲମଙ୍କ
ନାମ ଓ ନାମାକଣାକଣା ବିଦୟୁ କଲ୍ପ ବାଜା
କଟିବାଲକ ଉତ୍ତରତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରାବେଶିକ କାବ୍ୟାଳକ
ସର୍ବର ଉତ୍ତରାଧିକରଣ କବାଚକ ଦୋଷାଥିବୁ ।
ଛନ୍ଦଯୋଗୀ ସଠାର୍ଥ କହିଥିଲୁଛି ଯେ ଏହି
ନେତ୍ର ଶୁଣିବେ ଖାଲ ଗାନ୍ଧୀମ ଚାହିଁବି, ସମ୍ରତ
ଉତ୍ତରକ ଉତ୍ତରମାନେ ଅନନ୍ଦର ହେବେ
ସତ୍ୟୋଗୀ ଏଥୁ ସମ୍ବରେ ଯାହା କଲିବିଦ୍ୟୁତ୍ତ
ପ୍ରମୁଖମାନେ ତହୁଁର ଅଗରରେ ? ସମ୍ରତ
ନବୁଆହୁ ଏ ଦୂର୍ଧ୍ଵ ଅମୃତମର ତୋରିବା
କାହିଁବା ।

ହେବାନିକି ଗୁରୁ ବିଭାଗର

三

କବି ସାହେବ । ପାଲରେ ବିଜ୍ଞାନଶାସ୍ତ୍ରର
ପଦ୍ଧତିର ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେବତା ଅବଲଭମାନଙ୍କୁ
ଏ କାହାର ପାଦ କୁ ଥାଏ ହେବାନ୍ତିକ
ହେବାନ୍ତି ହେବାନ୍ତି ଯକ୍ଷମାର ବାନ୍ଧୁ ଖଲ ନେବେ
ପଦ୍ଧତିର ପଦ୍ଧତି ହେବାନ୍ତି ବିଜ୍ଞାନର
ପଦ୍ଧତିମେଧାରେ ଏ କାହାର
କବିତାରେ ଏହି ବିଜ୍ଞାନର ନାମ ଗୁଣବଳର
ଅବତାର ହେବା ଅଧିକାରୀ ହେବା, ସଦା ଜୀବ ହେବା,
ଜୀବ ପ୍ରଭବାଦମାନଙ୍କ ଦେଲେ ଅବତାର
ଅଧିକ ଅଧିକାରୀ ହେବାରମାନଙ୍କ ଠାରୀ
ଅଧିକ ମହାଦୟବ । ପେର୍ହ ପେର୍ହ ପୁନରେ
କୁଳିମାନ ହେବାରଠାରୀ ଦିଲାବଦ୍ଵୀପ
କୁଳ ପ୍ରଭାବକ କାର୍ଯ୍ୟ କେବି ପାରେ ।

ଯାଇପୁର କାଳିଷ୍ଟେବାଣୀମ ।

ବାରୁ ଖୋଲିବଦ୍ଧ, କାମ କି, ଏଇ ତାଙ୍କ
ପ୍ରକଳ୍ପ, ବସି ହେଉ ଅନେକ ରହିଲେବୁ ଦିନ
ପ୍ରଥମ ବେଳେ କଲାଶବାହୀନ କାରରେ ଗୋଟିଏ
ମରି ପ୍ରାପନ ହରାଯାଇଲୁ । ମନୀଜ୍ କି କି କର୍ମୀ
ହବେ ତଥା ଫେମାଲେ ପଠାଯଥିବା ବିଷ୍ଣୁକ
ହରେ କମୋଡ଼ ମତେ କଟିଛ ଆହୁ ।
ଅନ୍ତରେକେ ରାତି ସଦୀ ବରହୀ, ଦୃଷ୍ଟି

ଏହୁ, ଏହି, ଅକୁଳ ତେ ପରମ୍ପରା ସାହାଯ୍ୟ-
କାନ୍ତି ଉଦ୍‌ଦୃଷ୍ଟି ପରିବାରମଙ୍କରେ ଶ୍ଵର୍ଗ ଶିଳ୍ପ
ବିଦ୍ୟା ଦେଇ ମେନ୍ଦରିଳ ଅବଧି ଜିନିଲି
ବସାକୁ ଦେଖି ବହିଲା । ସେପରି ହେଲେ

ସବେ, ଧେହୁଣି ଉତ୍ସାହ କରିବୁ । ଏହି ଏ
ବଜୁମୁଖାକଙ୍କୁ ସଥାସମ୍ବନ୍ଧ ତାର୍ଥୀ ଯୋଗାଇ
ଦେଇ ଉତ୍ସାହ ଅନୁଭବ ଉତ୍ସାହ କରିବୁ, ସେଇ
ସ୍ଵର୍ଗ ପଢ଼ିବାରା ଏହି ପଦିତ କୃଷ୍ଣ, କୃତ୍ତିବ୍ୟାର
ସୂରେ ବଳର ମହାର କୃଷ୍ଣ, ପ୍ରାଣରେ କୋମଳ
ଭାବ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ କୃଷ୍ଣ, ସେହିର ଦେବେଶୁତ୍ତମ
ସ୍ଵର୍ଗ ଦେଇ ସ୍ଵର୍ଗବଳୟ ପ୍ରାପନ କରିବୁ ଓ
ଅବଦତ ଜାତମନଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଅଟେ
ଗନ୍ଧିକ ପାଠ୍ୟକା ପ୍ରଲଭ୍ୟ ଦେବୁ । ଏ ପ୍ରତିର
ଦିନ ମହାର୍ଥୀରେ ସବୁଧାରଣାକୁ ଆହୁମ୍ୟ
ଦେବା ଧର୍ମଶ୍ରୀ କରୁଣାୟ । ଅମ୍ବୋଦନେ ଅଧା
କରୁଣ ସମ୍ମିଳନରେ ବାଜକ୍ଷେତ୍ର କାର
କରିବେ ।

(୫) (୬) ହିନ୍ଦୁର କାହାର ଶାସନକାଳ
ପ୍ରକାମାନଙ୍କ ଘୋଷ ଅଧିକ ହରେ କରିଲୁ—
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରକାମାନଙ୍କ ଅମତରେ ଅନ୍ତର ହିନ୍ଦୁ-
କବ ଦିନକାହାସ ପ୍ରକାମାନଙ୍କ ଅନ୍ତରେ କାହାର
କୁଞ୍ଚିତରୁ । ତାହା ଦୂରକରଣାର୍ଥେ ଏହାର
ପ୍ରକବ କରୁଥିଲୁ ତେ ହରହାର ଶୀଘ୍ର ଏଅନ୍ତର
ଦୂରନିଅନ୍ତର ।

(୬) ପ୍ରକାଶନକୁ ବ୍ୟବହାରିଲୁ ଏବାକ ବାହାଦୁର ପ୍ରାୟ ଦୂରବର୍ଷ ହେଲୁ ଅଛି ଯାତ୍ରା ଲାମମାଳ ନିଙ୍ଗଙ୍କ ପଢ଼ିଥିଲା “ନଧ-
ଶ୍ଵର” ବାବ କରିଥିଲୁଛନ୍ତି । ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ଅଛି
ଯାତ୍ରା ଓ ତଥାରା ବାଣସର ଅନ୍ତରେ ସମ୍ମୁଖ
ମୁଣ୍ଡି ପଢ଼ିବନ୍ତିରେ ମୋତବାର ଏହି-
ରେ ଭାର୍ଯ୍ୟନିଧାର ଦେବା ଦୂରେ ଆଜି
ପଢ଼ିବା କେବର ଏତୀଏର ବାର୍ଯ୍ୟ ରଳ
ଥାରେ । ଏଣୁକର ପ୍ରକାଶାଳକ ଦୁଃସ୍ଵରେ
ନିବ ପିହଣା । ଅଗୁରୁତ ଦେଇଥାରୁ ସତବା-
ହର ବାହାଦୁର ପରେବୁ ନିତି ଅନ୍ତର
ତ ହେବା ଦୟାପର୍ଯ୍ୟକୁ ଅଛି ଶିର୍ଦୁ ଏହି
ଏ ପିଞ୍ଜର’ ରଠାଇଥାନ୍ତି ଓ ପ୍ରକାଶାଳ
ଯାତ୍ରାର ଲଙ୍ଘନରେ ଖାତୁ ଉଣ୍ଟାଯାଉ ।

ଗ) ଉପରେକୁ (ବ) ଓ (ଅ) ପ୍ରମୁଖ
ତାର୍ଥରେ ଫରଣକ ବିବରନାକିମ୍ବରୁ
କର ଏହିଶବ୍ଦର ସାହେବ ଏବଂ
ଅଧିକ ହଲେହୁଳ ସାହେବ ଏବଂ
ଅଧିକ ଦିବେଶ୍ଵର ନିର୍ମାଣକେନ୍ଦ୍ର ମହାରାଜାଙ୍କ
କୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇ ।

୪) ସେଇଁ ମାତ୍ରକେ ଶୋର୍ଦ୍ଧ ପ୍ରକାଶନକୁ
ମହାଯାଦୀ” ସେଇଁଟି ସାହେବଙ୍କ କଲ୍ପନା
କୁ ପଥୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯେମାକୁ
ଏହି କରନ୍ତି ବିଷ୍ଣୁବାଦ ଯେ ସେମାନେ ଜୀବ
ରେ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବୀ ମାତ୍ରେ ଏହି ଚନ୍ଦ୍ରର
ଶିଥୁର ଅଧିକ ପ୍ରଥମରେ ଜ୍ଞାନରେ ନହିଁଲ
କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ କମିଶ୍ର ପ୍ରାଣପରେ ଦେଖା
ଦେ । ସହି ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବ ଯାଏନ୍ତି ।

ମେଘପୋତାମ ଥା ପଦେଶରେ

ଜୀବନଶାସନପୁଣ୍ୟକୀ ପ୍ରଚଳନ
ବୋଲଦାତାଙ୍କଳଗରା ପ୍ରଧାନ ଉପସ୍ଥିତ
ମନ୍ଦିର ହେଲୁ ଅନ୍ତରୁକ୍ତ ବାଦିର ଜୀବନ ଜୀ
ଖେତ୍ର ମଧ୍ୟକର ପ୍ରକୃତାନ୍ତରିତ ନିଷିଦ୍ଧ
କାନ୍ତିକ ବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡିଯାର ବ୍ୟବୀ କାନ୍ତି

ବାଣୀ ର ପାତ୍ରାଙ୍ଗ

୧୦୯ ଅଖିଲେଷନ

©-Gitanjali - 13

କୁଳୁ ଅନ୍ତରେ ପାଇଁ ପାଇଁ
ଦିଲ୍ଲି ମହାରାଜାର ବନ୍ଦରେ
ଏହାର ନାମରେ ଆମୁ ହେବ ଏ
ଦିଲ୍ଲିରେ ଏମୟାନେ ପାଇଁ ଆମରେ
ପାଇଁ ଦିଲ୍ଲିର ବନ୍ଦର ହୋଇ-
ଦିଲ୍ଲିର ଏହାରାଜାର ପାଇଁ

ରକ୍ତ ପାପକା

The Durbar

The Durbar held on the 13th at the
Killa Mardan was a great success.
It was well attended by all the elites
of the town and mafasil, by the chief
Ministers Durbaris and by some of
the Ruling and other Chiefs. The
principal function of the day's cere-
mony, was the installation of the
young Moharajah of Mourbhunji, the
largest and richest among the Feudal
States of Orissa. In delivering
the Sand and khilat His Honour
made an interesting speech appro-
priate to the occasion and highly
instructive dwelling on the adminis-
tration of the State by the young
Chief's father and on the many-sided
improvements inaugurated and ex-
ecuted by him during the short period
of his rule when he was stricken

away by his untimely lamentable death. His Honour hoped, that the young Moharaja will tread on the footstep of his illustrious father. This year, a revised Sanad was given to the Chief of Ranpur. Why a revised Sanad was delivered now at the present Durbar, people are asking each other to know. Then O.B.E. and M.B.E. honours were distributed to those who had earned it by their loyal services and then last thought, not the least was the distribution of Sanads to the title-holders of Rai Sahib and Khan Sahib. Another interesting feature of the day's ceremony, was the presentation of the King's Police medal to Rai Bahadur Srikishen Mohapatra. He has had a lot of medals already in his strong "chest" and this one is but a supplementary which a chest like his is broad enough to hold up and perhaps few more, ere the model medals come to his master's end. The moral one draws from durbars held from time to time is that in an assembly so august, one finds a spirit of amicability and cordiality or, if we may say so something like a "esprit de corps" pervading the atmosphere of the Durbar. Panda said it is more marked among the Europeans both ladies and gentlemen whose manners and entrancing smiles directed towards the recipients honors be they Europeans or Indians characteristicly worthy of the nation to which they belong. And one felt happy more than the distributor of the royal honours.

NON-CO-OPERATION.

We mean to deal with this subject at some length to-day, and to speak at some plain facts. We hope, we will not be misunderstood. We tell our palms to none in our respect of Mr. Gandhi, but truth must be told. No one should not, therefore, as they say, play the "mucker."

"Non-co-operation" has come as a tremendous boom and is called a powerful weapon which is going to prove formidable as its propaganda operation spreads. It has spread already. The Mahatma has forged it well, and used skilfully as an expert could and has so veneered it that it may be materialized and assimilated by the present day body polities of India, with but one objective at the bottom and that is, the emancipation of a nation suffering under the weight of bondage of a foreign bureaucratic Government.

Admitted, it is a high ideal but are
ess always and in every case,
attainable or attainable? They are
conceptions of master-minds,
which when matured and crystallized
are given to the world. They go,
and the world is prepared to
receive them. Pages of history of the
ancient and moderns are replete with
instances and bear witness, as to how
great ideals worked and shaped
history on nations as on individuals.
"Swars" so euphemious to the ear
and such a cheap commodity as could
not be flaunting it without taking
a count of the materials to be dealt

with and their surroundings and environments. To achieve such an end requires a life of long exercise or Sadhana led and guided under the tutorship of a true and inspiring Gurudeva, who has sacrificed all, all of this world and of the next to come. He neither gives nor takes, blesses nor curses. He lives neither for himself, nor for others. His is a life which soars high towards infinity. He is a life in himself, and steers his course led by a force which is called "will or soul force" with no object or motive behind. When at last he chooses to drop the scene, anon he goes, leaving behind his shadow an all-pervading fragrance of a life well led and spent effulgent and sun-lit ever, with no signal-lamp in the dim horizons. He goes a magnified man ill redolent and drops incorporating in his self "co-operation" and "non operation" which are all the same to him. No difference between the two.

"Non-co-operation" is something real something more substantial and abiding, workable and attainable and quite another thing which bears no similarity to the "non-co-operation" now on the lips of any one and every one haunting like an incubus. Even the Gods of the Olympus do not seem to be in their mood of austerity. They also seem to have been perturbed.

This ideal of "non-co-operation is being called a "cult". Is it after all a "cult" or even a "culture"? As yet, it is being sown broad-cast, seedless of wild weeds and tares that might grow up ere long or in the long run. Ushered in, launched and trumpeted as pacific, peaceful and non-violent a cult, meant as a means to an end to reach the highest goal of internationalism, it is being watched and weighed by those who are shrewd and astute enough to see the whole & is also apprehended, as something fraught with perils and dangers, oasis and rocks ahead. Judged by many features and the modus-erandi adopted, it manifests a momentum which is ominously dangerous. The great Mahattas does not foresee it or seeing sees not, or may be having seen, either ignores or connives. Avoiding the intell. class which lurk about and flock round the inner and outer walls of forensic and other money-making arenas, whereto the "cult" ought to go and show its clean robes.

may be having seen, either figures connives. Avoiding the intelli-
gencia which lurk about and flock
and the inner and outer walls of
forensic and other money-
king arenas, whereto the "cult"
ht to go and show its clean palms
cry "halt" or "open sesame",
seeking ensnaring and trying hard
raw into its solemn conclave, the
essionable immaturity and inflama-
minds, turning them topsy-turvy
making them cut somersault with-
ents, guardians, gurus and teachers
e excepted, nay, not even, the
lary gods and goddesses. Is this
"Shickhiya" or the teachings
thy of a Mohatma, however, high
oble his ideals may be? In one
d we say that the "non-co-opera-
" cult is a promulgation of a venal
vengeful type of "Strike" in
timonious disguise Anti-British,
Indian and anti everything. It is
ng aimed at against established
rment. Failing elsewhere, or
ng no headway to proceed or
ach straight off and with ready
ials at hand in the juvenile at-
here, juveniles who do not know
they do", and who were there-
easily led away by lacquered and
flow of rank bunkum and taw-
ampoons, the protagonists of this
ciously precious "cult" go about
ass round the bat. Could anything
ore egregiously suicidal? One

...are "egregiously suicidal". The "plan", to all appearance, seems violently destructive, meant to bring down-on-hands" and thereby dis-
soud destroy the existing state of
things. Perdition all, which reminds
of a famous French writer, who
said that this method of reasoning
somewhat resembles the absurd
of the politician who would reform
a similar government by the example
of a monarchy.

ଶ୍ରୀକୃତ୍ସନ୍ଦରବାଦ

ପତ୍ର ଟା ୧୦ ଦିନ ଅଷ୍ଟବ୍ରତ ଘଣ୍ଟା
ସମୟରେ ଅମୁମାନକର ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନ ମହାତ୍ମା
ଦିଲାଲାର ଗୃହରେ ସବଧରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
ଥିଲେ । ବାବାଟିରୁଣ୍ଡାର ସମଜା ପଢ଼ିଅବେଳେ
ଯୁଦ୍ଧରେ ଦିଲାଲାମଣ୍ଡପ ସୁମନ୍ତଳେ ହୋଇଥିଲା
ଦିଲାଲାରଙ୍କେ ପେଉଛେ ଏ ବଜା, ମହି ବଜାମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରୁ ମୟୂରରୁକ୍ତ ମହାବଜା ଓ ଶଙ୍ଖପୁର ସକାଳ
ବ୍ୟଙ୍ଗର କେବଳ ତାଙ୍କ ବେଳର ବଜାଯାହେବା
ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ମୟୂରରୁକ୍ତ ମହାବଜା ଦିଲାଲା
ମଣ୍ଡପରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାରେ ଉପରେ ଉପରେ
ମନ୍ତର କୋପ ସକାଳ କଥାଯିବା ପର ତାଙ୍କୁ ଓ
ଅକାଶରେ ଚନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ଶୋଭିତାଳ ଏକେହା
ଓ ଅର୍ଦ୍ଧମାନର ଶୋଭିତାଳ ଏକେହମାନଙ୍କୁ

ପାଇଁଛି ନେଇ ତିର୍ଯ୍ୟ ଅସନରେ ବସାଇ-
ଥିଲେ । ଅଜ୍ଞାନୀ ଦରମାରୁ ଓ ଗହଣ୍ଠମେଷ
କରିବାରେ ଏହାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅସକ ଶ୍ରଦ୍ଧା କଲା ପରେ
ନିରକ୍ଷିତ ସମୟରେ ଲାଗୁ ହାତରୁ ଦରବାର
ଥିଲାରେ ଉପର୍ଯ୍ୟତ କୃତ୍ତବ୍ୟ ପଥମେ ଗାର୍ତ୍ତ ଅପାର
ଅନବକ୍ଷା ହାତର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାହାରୁ କୋପ
କଲମୀ ଫଳାରୂପ । ତପ୍ତରେ ସେପରି ପୁଣ୍ୟରୁ
ଏ ଆହୁ ପୁଣ୍ୟରେ ବୈପ୍ରଦାରମାନେ ସେମାନଙ୍କ
ଥିଲେ ଅନ୍ତିମକାଳ ଖୋଲିବାକ ଏହକଥ,
ତାଙ୍କ ପତ୍ରରେ ଏକ ଲାଲରରେ ବିଚକର
କିମ୍ବେଳି ଓ ଶୋଇବାକ ଏହେଥି, ତାଙ୍କ
ପାହିଲେ ପନ୍ଥରେ ତଥ୍ ସେହିଟେରେ, ତାଙ୍କ
ପାହିଲେ କମିଶନର ସାହେବ, ତାଙ୍କ ପନ୍ଥରେ
ତଥ୍ ସାହେବଙ୍କ ଏହିକଂ, ତାଙ୍କ ପନ୍ଥରେ
ନାହିଁ ସେହିଟେରେ ଓ ତାଙ୍କ ପତ୍ରରେ ହୟା
ଟ, ମହୋତ୍ୟ ଦରକାରମଣ୍ଡପରେ ପାଇବା
ରଥରେ । ଲାଇ ମହୋତ୍ୟ ପ୍ରବେଶ କଲା-
ନାହିଁ ସମ୍ପଦେ ଦଶ୍ୟମାନ ହୋଇଥିଲେ ।
ତଥ୍ ମହୋତ୍ୟ ଦରକାରସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପ-
କ୍ଷେତ୍ର ହେଉଥାଏ ପର ତିର୍ଯ୍ୟ ସେହିଟେରେ ଲାଇ
କୋତ୍ସବ ଅନ୍ତମତି ନେଇ ଦରକାରକାରୀ
ହମୁ ଥିଲେ ।

ପ୍ରଥମେ କମିଶନର ଓ ଶୋଲିଟିକାର ଏକେବୀ
ଦୁର୍ବେଳ ମୟୁରବନଙ୍କର ନଗନ ମହାବାଜାର
ରେ ଅଧିନିତାରୁ ଲୁହ ଅବଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ
ଦେଖିଥିଲେ । ସ୍ଵପ୍ନ ଗରୁ ଆଚେବ ଓ ସମସ୍ତ
ବାରମାନରେ ଦୟାପୂନାନ ଦ୍ଵାରା ଦେଖିଲେ ।
ଏକ ମହାବାଜାର ମେ ସନନ ଦିଅଗର
କାହା ଚିହ୍ନ ଦେଖିଲେ ମହୋଦୟ ପାଠ ଦଳ
ଦିଲୁ ସବର ଲାଟ ମହୋଦୟ ମହାବାଜାର,
ଲଥୁରେ ଓ ସନନ ସଙ୍ଗେ ଉଚ୍ଚତାର
କୁ ମଧ୍ୟ ଦିଅଯାଇଥିଲା । ପୁନଃ ଦ୍ଵାରା ମନେ
ରେ ଭେଟି ଶେଷକର ମହାବାଜାର ମହୋଦୟ
ଦ୍ଵାରା ଏକେବିଜ୍ଞାନ ଏତୁ ଅଧିନିତାର ପୋରା
ନଗନ ଏକେବିଜ୍ଞାନ ଦ୍ଵାରା ସମସନକୁ ମନ
ଦେଖିଲେ ନଗନ ମହାବାଜାର ସନନ ଦେଖିଲେ
ଏଥୁ ଲାଟ ମହୋଦୟ ସେ ବକ୍ତୁତା ଦିଅଥିଲେ
ଏଥାରମର୍ମ ଏତୁ କିମ୍ବେ କୈବିଧ କରିଯାଇ-
ବା ମୁହଁରେ ରଣଧିର ବା ଜୀବାହେବକ
କି ଦୂଷବୋକୁମନେ କିମ୍ବ ଆଜନ କରି-
ପରିବର୍ତ୍ତିକ ସନନ ଦିଅଯାଇଥିଲା ।
କିମ୍ବା ଏକ ସନନ କିମ୍ବ ଅମ୍ବୁଗାନ୍ତ ଜାଗି-
ମନ୍ଦିର । କିମ୍ବରେ କିମ୍ବୋକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
କିମ୍ବ କାମ ପାର୍ଶ୍ଵର କର୍ମିତ କରିବାର
ପାଇଥିଲେ ।

୧୫ ଯେ ଏହି, କାର୍ଯ୍ୟ— — ଏମ୍, ବି, ଯୁ
ବାହେନ୍, କଣେର ଦାର ଏମ୍, ବି, ଯୁ,
ପାଦିତୁର ଶକ୍ତି ମହାଶାକ— — ସୁକିଂହ
ଶୋଲିଷ୍ଠ ପ୍ରେତାଳ
ତ ଛାତାବାତ ନିଶ୍ଚ— — ପରାମହୋଦ୍ୟାବୁ
କିନିକିନାର ଦେ— — ରାମ୍ପଣ୍ଡିତେବ
ରମ୍ପ ସମୀକୃତା ମୁହମଦ— — ଖା ମାହେତ
ଅନ୍ତର୍ବୁଦ୍ଧରମେନ୍— — ରାମ ମାହେତ
ମେହିନେ ମହିନେ ମହିନେ

ଏହା ପରେ ପାଦ ଅଭିର କଞ୍ଚାଗୁଡ଼ ଦ
ବାର କାର୍ବି ଦେଖ ଦେଲ । ଲୁଟ ମନୋକଷ୍ଟ
ବରଗରମଶ୍ଵରୀ ସିଦାବନମେ ପୁଣ ତମୁଳ-
ମତେ ସଜ୍ଜମୀ ଦାରାଦଥୁଲ ।

ବନବାରରେ ଏଥର ପୁଲଶ ଦିକ୍ଷାକ୍ଷୟ
ଅଛି ଯାଏ ତଳାର ମୁଗାର ଦେଖାଇଲୁ ।
ଦିବକାରୀଙ୍କେ ସେପରି ଏ ସମ୍ବାଦରେ କହି
ଦିବକାର ଦେଖିପାରିଲେ । କହାଇବ ଜ୍ଞାନେ
ଧରି ଦିବକାର ଦେଖିବାରେ କୌଣସି ଘାଟ
ଧୂ ଦିଲାର୍ଟ । ବହୁକା ଦାଢ଼ୀମ ଧରି
କହାଇଲା ଏହା ସକଳୋକୁର ଧର ଠାଣୀ

ଲୁଟୀଶାହେବଙ୍କ ଦରବାର ବଳତାର
ସାରମୟ ।

ମୟୁରବଳ ମନୋହାଲୁ ଯଦିନପାଇ କରିବା
ସମୟେ ଲହ ମନୋହାଲୁ ମେ ଜପିବେ ପ୍ରତି
ବନ୍ଧୁତା ଦୟାପ୍ରଭେ ଭାବର ବରମାନ୍ତ ଏହାହୁ
ଥିଲା ।

ଅଧିକାରୀ ପିତା ଅମ୍ବୁଦ ତଥେ ସମ୍ବନ୍ଧର
କର୍ମ୍ମୁ ଥିଲେ । ଅମ୍ବୁ ଅପେକ୍ଷା ପିଲାକୁ ଦେଖି-
ଯାଏନ୍ତି । ସତର ୦ ଅମ୍ବୁ ହାତେକାଳେ-
ଶେଷରେ ଅପେକ୍ଷା ଗଠନକୀତ କରିଥାଏ
ଏହି ଅମ୍ବୁ ତିକ୍ରେ ଅନନ୍ତ ଜନ କଥାଟିରୁ ।
ଅଧିକାରୀ ପିତା ତୁମେ ଆହର୍ଷ ପାହନ୍ତରୁ
ଯୁଲେ । ତାଙ୍କ କାଚଦ୍ୱାରପୃଷ୍ଠରେ ସେ ସ୍ମୃତି-
ଜୀବର ତ ପାଇଲବସନ୍ତାୟ ତ ତୋରିବୀରୁ
ଏ କି ଅର୍ଥକ ସପ୍ତପ୍ରକାରର ସଂଖ୍ୟା ଉପରୁ
ବସୁଲେ । ଅହନ୍ତରୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଲାଖୀତ୍ରା-
ତ୍ରେ ଶିଖିଲ କରାଯାଇଛନ୍ତି । କାଠାର ଏହି
କୁ ଦିବକ ଦିନକାରୀ ଏକ ୫୫୦ ସାଲରେ
ଏ ପ୍ରଥମେ ମଡ଼ାକାଳୀ ପଦ କରିଥିଲେ,
କ ୫୧୦ ସାଲରେ ଏହି ମଡ଼ାକାଳୀ ପଦକ୍ଷମ
କୁଆଲୁମିକ କରାଯାଇଥିଲା । କ ୫୧୫
ବୃଦ୍ଧିର ତାଙ୍କ ଅଗଳମୁକୁର କେବଳ
କାହାର ସଙ୍ଗ ଦେଇଥିଲ ଏହା ନାହିଁ
କେତେ କୁଳର ପଦ କେଇଥିଲା ।

ଓক্তোব্রিয়া

The Council Election.

We publish elsewhere in our correspondence column an Orissa letter accompanied by a copy of a petition sent to the Commissioner of Orissa regarding the transfer of the jurisdiction of a village called Bhetia in Jalsadore of the Balasore District. Our correspondent has not given full details of this sudden transfer. There must be

ପ୍ରକାଶକ ପରିଷଦ

“କେବଳ ନୁହିଲୁ ଜୀବଜୀ
ଏହାଜଣ କାହାରଙ୍କ ଦେଖିଯାଉଅଛି
ଏ ଅଧିକ ଘୋଷା ପାଇଁ ହେଲେବେଳେ କେ

some very good reasons for such measure. The petition, as it is, speaks for itself and the people of the village have adduced some very good reasons and we are sure the authorities will take the matter into their consideration. An official communiqué ought to be issued in a matter of such importance and we therefore invite the attention of the Divisional Commissioner & the District Magistrate.

— ୫୦୫ —
ପ୍ରତିବାହା

- 508 -

ପ୍ରତିବାଦ

ଗତ ତା ୧୦ ରୁଷ ସନ୍ଦର୍ଭ ଅଧୀକ୍ଷଣ

“ଶାବକମାଳର ସମତା” ଶାର୍ଦ୍ଦିତ ଗୋଟିଏ
ପୁନର ଅମେଗାଳେ ସମ୍ମଦରାୟ ସ୍ଥାନେ ପ୍ରକାଶ
ଦିଲୁଣ୍ଡିଲୁଣ୍ଡି । ପ୍ରଦଇର ଅଭ୍ୟନ୍ତରେ ଆସିମାନେ
ଦେଖିଲୁଣ୍ଡି ସଥା “ସତ୍ୟବାଦୀର ଏକ ଜଣ ପଦି-
ପ୍ରେରନ ତେବେଷୁତ୍ତର ନିଃସ୍ଵର୍ଗ ଏହି ମର୍ଯ୍ୟାଦାଙ୍କ
ପଠାଇଲୁଣ୍ଡିଲୁଣ୍ଡି, ସେପରେ ଲୋକଦିନେ କର
ନନ୍ଦା ଥିବାରୁ ସମ୍ମାନୀୟ ପଦ ହେବାକୁ କରି
ଅମୋଳ ଆପଣ ପଦାଳ ଦର୍ଶନ୍ । ପଦଚରଣରକଳ
ପଦଚରଣକେ ଅମେଗାଳେ ବର୍ଣ୍ଣମାଳ ହୋଇଥା
ମତାମତ ପ୍ରବାଦ କରିବା ଉଚିତ ହୋଇ ଦର୍ଶନ୍
କାହାରୁ ?” ଅମୁମାନବର ସପରି ଲୋଭି ପ୍ରକାଶ
ଦେଖିଲାକାରୁ ସତ୍ୟବାଦୀ ଶା କୃପାରେ ଏହି
ପଦଚରଣ ଦର ଲେଖି ପଠାଇଲୁଣ୍ଡି ।

“ଶତ ୯୯ ତାରିଖ “କଳଳଟାପିତ” ରେ
ଏତୋବାଦର ପଥପ୍ରେରଣାକାର ସଂଖ୍ୟାବାରୀ ଲାଗି-
ଯେତେକି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିକ ପଦ୍ମ ଆଶଙ୍କା ସାଥୀ-
ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରମାଣେ ପ୍ରକାଶ ଦିଇଛନ୍ତି । ପଥପ୍ରେର
କରୁଥିଲେ ଯେପରି, ଭାବା ଏହି ପ୍ରେରଣା ସମ୍ବନ୍ଧେ
କଥାଧାରିତାକୁ, ଭାବା କେବେଳ ମେତା କାହାର
କୁ କରୁଣ୍ୟନ ଥାଏନା । ମାତ୍ର ଭାବି ଆପଣଙ୍କର
କଥାଧାରୀ ପ୍ରମାଣେ ବିଜ୍ଞଯାତ୍ରାମ୍ଭବାକୁ ବନ୍ଧାରୁ
କାହାକୁ ପରିଚାର ଜାଣାବାକା ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତ,
ଏପଣ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କିଛିମୁଢିବା କେହି ପ୍ରହାଙ୍ଗ ଦ୍ୱା-
ରାହାଣ୍ତି ମାତ୍ର ଉତ୍ତର ସେହି ପିରେନାମ ଅପଣ
ଦେଇଅନ୍ତରୁ ଭାବା ଅପଣଙ୍କ ମନ୍ଦାମତ ଯରେ
ଏକ କିମ୍ବାଅତ୍ର, ଆମ କହେ ଉତ୍ତରମନ୍ଦିର
ବିଭାଗିତାମ୍ବାକୁ ବିଷୟରେ ପ୍ରକାଶ ଦେଇବା
ଅବିରାମ ସାଇ ହେବାଦେବେ । ”

ମୁଣ୍ଡ ଦିନ ଧରିବାର କଷାଯାଖରି ପିହାଥିଲା
କୁଳଦେଉଛନ୍ତି ।

“ଶେଷର ଦୁଇ ଏହି ଯେ ଆଜିର କବିତା
ଆମ ପଢିଥିଲୁ ନ ହେଲା ଏକବିନାମୀ
ଦେଖାଯା କେବେ ମହି ପଣ୍ଡାବଜ୍ଞା ଉନ୍ଦରେ
ତାଙ୍କ ବଳେ, କାହାକେବେ ନିଃପ୍ରପତ୍ତି ପରିଚାର
ପରି ସଠିଗୁଣ ପ୍ରକଳିତ ଭାବୀ ଧରିଲେବେ,
କାହିଁବା ଓ ଲେଖିବା ବାହୁମନ୍ୟ ଅମେରିକେ
ପରି ପଥଗୁଡ଼ିକୁ ଦେବିକପଦ୍ୟରେ “ପ୍ରାକ
ନଂ” ରେ ଅମେରିକା ନିଶ୍ଚଳ୍ଯ ଓ ପାଠୀର
କଳୁ ପବନ୍ତ ଅମେରିକେ ବେଳିବର ମିଶ୍ରମା
ଦେଇ ଫେରି ବୁଦ୍ଧିକରେ ଅନ୍ତର ଅନ୍ତର
ଶୈଖିତିକ ଦେଖିଲେ କିମ୍ବା ପରିପ୍ରେସ୍
ଏ ତାର ଦେଇ ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତର
ଦେଇ ଦିଲୁ କାହା ପ୍ରକାଶ ନାହିଁ । “ପ୍ରଶର ପତ୍ର
ପରି” ଦେଖି ପରାମର୍ଶରେ ନେଇଲୁ ପୁଣି
ଜୀବତକାଳର ପରମତା ଶିଖିଲା କାହିଁ
କାହିଁ ନାହିଁ । ଏବି ମରମନ ଫେରିଲାହା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କାହିଁ ଦିଲାମନ ଦେଇ ସେ ପଦ୍ମନାଭ
ପରି ପିଲେନାମା ଅପର ଦେଇଅଛନ୍ତି କାହା
କିମ୍ବା ମରମନ ପଦ୍ମନାଭ ବ୍ୟକ୍ତି ଦିଲାଅଛନ୍ତି କିମ୍ବା
କିମ୍ବା । ଅକ୍ଷୟ ଦେଇ ଅପର ! ଅପରକ
କାହିଁ କିମ୍ବା ମଧ୍ୟ ଧରିଲା । ଅବଧା ଦୂରିମାନ
କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ଥ କୁଣିଶାରିଲେ । ମରି

ଏ ଅଳ୍ପରେ କିମ୍ବାକ କହିଲ ସତ୍ୟବାଜ
ମନକର 'ମଧ୍ୟେ' ଅନୁଗଳ ହେଉଥିଲା ।
କିମ୍ବା ମିଠେ ଶାତ୍ର ନ ଦୋର ଦେଖି-
ଛି ଯେ ଅନୁଗଳଙ୍କ "କଥ୍ୟପଳକ କି ହିଛି"
କଥା ହଦେବ । ଯଥେଷ୍ଟକି

四

କଣ କାହିଁ ହେଉ “ରହିଲାଯାଏଗା” ରେ
ଜୀବନମର ପଦ୍ଧତିର ସମ୍ଭାବ ଉଚ୍ଚ-
ଲାଭକାରୀଙ୍କରେ ଶ୍ରୀ ଏ ପଦ ଅନୁଷ୍ଠାନି-
କାରୀଙ୍କରୁ ପ୍ରମାଣେ ପ୍ରଦିତିତବିଦ୍ୟାକୁ
କରିବିଲୁ ପଢ଼ିବି ବେଳେ, ତାମ ସବୁ ପ୍ରେସ୍‌ର
ପ୍ରଦ୍ୟମନ ଉଥାପନକୁ, କାହାରେବେଳେ ଫେର
ନାହାଯିବ ତୁ ଦ୍ୱାରା କି ଥାଏ ? । ମାତ୍ର
କିମ୍ବା ଆପଣଙ୍କ ସମ୍ଭାବରୁ କମିରେ ପଞ୍ଚ-
ଶହ ମହିନୀ ଯାଇବାକୁ ପଢ଼ିବ କାହାରେବେଳେ
ବେଳେ ଦେବକ । ଆପଣ କବିତା କହିବ ବନ୍ଦୁକା
ଦୟ ପଢ଼ିବ କହିନାହାନ୍ତି, ମହ ପାଇ
କରି, ପିଲାକ ପା ଆପଣ କହିଯାଇଛନ୍ତି,
କହି ବେଳେକ ମତମର ବେଳେକ କିମ୍ବା କହି-
ନାହିଁ । ଆପଣ କବି ଦେବମୂଳର ବିଦ୍ୟା
ନୁହି ବେଳେର ପ୍ରକଳ୍ପ ଦେଖାଇନ୍ତି ପଦ-
କାରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଦେବମୂଳରେ ।

ମହାନ୍ତର ଦୟାକଷେଣ କରିବ ବସନ୍ତା
ଅଶ୍ଵର ପରିବ ଚନ୍ଦ୍ରମଳୀ ସବୁଭାଲାଜ
କାନ୍ଦିର ଏ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଦ୍ୟାମ ମନ୍ଦିରରେ
କମଳର ମେହିଦ କାଠ ଫେରିଯାଇ
କାନ୍ଦିର ଏ ପରିବର୍ତ୍ତନ କଟା ଗେବରନ
କାନ୍ଦିର ଏଥି କା ଆଲାଇ (allowance)
କାନ୍ଦିରିବ ଆଲାଇ କରି ପ୍ରାଣିରେତେ
କାନ୍ଦିରିବ, କାନ୍ଦିର କାନ୍ଦିର
କାନ୍ଦିର କାନ୍ଦିରିକ କାନ୍ଦିରିକରିବ ଏହି
allowance କାନ୍ଦିରିବ ଏହି କାନ୍ଦିର
କାନ୍ଦିରିବ ଏହି କାନ୍ଦିରିକ କାନ୍ଦିରିକରିବ
କାନ୍ଦିରିବ ଏହି କାନ୍ଦିରିକ କାନ୍ଦିରିକରିବ
କାନ୍ଦିରିବ । । । ।

ପାଦକୁ ପାଦକୁ ଆଶେ, ଭାଲ ଘାଁଟି ନାହିଁ
ତାହିଁ । ମଜବୁତ ମଧ୍ୟରେ ଯେବେଳାର
ବା କଥାର ମେହିର ମେହିର ବେଳେ
ଅନ୍ତରୁଷ୍ଣ ହୋଇଥିବାର ମୁଁ ଜାଣେନାହିଁ କି
କେବେଳ କେମଙ୍ଗ ସବ ଛାଡ଼ିଦେଇ ଯାଇନାହାନ୍ତି,
ଏହି ଏହି ବନର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତରେ
କୌଣସି ହୋଇଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଏବେଳାର
କବିଗୋଟିରେ ଅପର କବି । କୋଠ
କାଳ ଝରିଲା ନିଃବି ଦେଖା ହେବୁ
ଦେଇବ ଦେଇଲେ । କବିରକୁ କାହିଁ ନହିଁ
ଯୁଦ୍ଧର ଦେଖିଯାଯା ନହୁଥିଲା । କବିଟି
କହ କନ୍ତୁ ଅତେବେ ମାନାକୁ କଷା
ବୋର ପଚନ କବି ପ୍ରତିବାଦ କରାଯାନ୍ତି ।
ପଦବାନ୍ତରେ ତମେ କୁଣ୍ଡର ଯେ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ମାର୍ଯ୍ୟରେ କଲିଗୋଟିକ ହୁଏଥେଯ ଦେବା
କଣ୍ଠୀ । ହତେମଂ ଦୈର୍ଘ୍ୟକ କଲିଗୋଟି
ଓମୀଳି ମଧ୍ୟରେ ଦେବାତା । ଏ କଣ୍ଠରେ
ଶିତି କ ହୋଇଥିଲା କବ କିମ୍ବା
ପଦକ କାଳ ଶିତି ପାଇଁ କିମ୍ବା

କାର୍ତ୍ତିତହଳ ଦୁଃଖର ମନୋଦେଶର ସମ୍ପଦ ଏବା ଏତାରେ
ମୁଣ୍ଡା । କାହାର ଜାହାର କଟକି ମୂଲ୍ୟଦରଙ୍ଗେ
ଥାଏ । କବି ପଦବାରଙ୍କ ଆଚଳାପନକ
ହୁଅବେ ।

ପଦବାରଙ୍କରେ ମୁକ୍ତିଦୟା ଏମନିବେ
ଯାଏ ଯାତା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁଣ୍ଡା, ତାହା ମୁଣ୍ଡା
କରେ ମୁଁ ଏହାର ଦେଖିଯେ ମେ ମୁହାର
କୁରିଯାଇଯାଏ ଏକଟିଥିଲୁ ମୋର କର୍ତ୍ତା-
କର୍ତ୍ତନରେ ସଙ୍ଗବାହିଦେ କରିଛି ବାଧା
କରିବାର । ଯେତୁ କୁହ ମହିନୀ ଦିନ
କିମ୍ବା ପରିମାଣ କରିଥିଲୁଣ୍ଡା, ସାମାଜିକ କାନ୍ତର
କାନ୍ତର ମାର କରୁଥିଲା । ଅନୁଭବ କରିତାମ୍ଭାବରେ

ପଦ୍ମତେଜେନ୍ଦ୍ରାଳେ । ଏଠାରେ ଯେଉଁ ମାନୁଷ
ଭୂତକ ଦେଖାଇ ଅମ୍ବଳୁ ଆହୁରଣ ମନ୍ତ୍ରିଲ ।
ଏବେ ଶ୍ରେଣୀରେ କ୍ଷାମାନ୍ତ୍ର ଗଞ୍ଜାର ବେଶ
କ ଦେଖାଇ ତାରୁ ପଥମେ ମନୀ ବସଗଲୁ ।
ସେ କଲାକରିତାରେ ମଧ୍ୟରେ ଅତି ବିଭିନ୍ନ କହା-
କାରୁ ବହିରେ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଛବୀତ ଦେଖିଯାଇ-
ଥିଲା । ହେଁମର୍ଯ୍ୟକୁ ମଳିକ୍ୟ କାନ୍ତି ତାହାକୁ
ଗଟିଛି ମାତ୍ରଦେଇନ୍ଦ୍ରାଳେ ମୃଦୁ ଦେଖ ଦେଇବ
ହତ୍ତାରୁ କଲେବରରେ ହୋଇ ଶେର-
କାହାରୁ । ଲୋହଗରଳ ନିକାଳପରିଷର
ଦେଇ ଦେଖାଇବାର ଦେଖାର ପଡ଼େ ।
ଏଣେ ପରୁପ୍ରେରତବାରୁ ଦୂରଅନ୍ତରୁ ଏ-
କବଳ କୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତ୍ର କରିବାର ନ ଶାବ୍ଦ ଗଲା ।
କେବେଳ ପଥାନ, ବାହୁ, ବେହେଲ, ମେଲ,
ବାଘାନ, କୋର, କେଇଥା ନିଯା ଫେରିଗାଇ-
ଦେଇଲା । ସୁର ଦୂରିଷ୍ଵରକୁ ସଙ୍ଗକବ ଦେଇ-
ବ ଏଠାରେ କିମ୍ବେ କୃତକବା ଦେଖି-
ଦେଇଲା । ତାର ପାଦରେ ପରୁପ୍ରେରତ ଶୁଭ
ଏବ ଅପରି ଦୂରିଷ୍ଵରାର ଅରଣ ନାହିଁ ଦୂର-
ରେ କିମ୍ବେ ନା ଏହି ଅପରି ତାର ପାଦରେ
ଦୂର ଅନ୍ତର୍ଗ୍ରହ କରି ଦେଇ ଦୂର କାହାର
ଦୂର ଦୂର ପଲମାନକୁ ଦୂରକ ଦୂରାର୍ଥ
ଏବ ଏଠାରେ କୃତକବା ଦୂର ଦେଇବ
ଦୂରିଷ୍ଵର ।

ଦେଖିବାରେ ହୁଏ ଏହି କେ ଅପ୍ରକଳ ଦୋଷରେ
ଅର ହଜାରଟଙ୍କା ରୂ ଦୂର ଦକ୍ଷେତାକ
ଗ୍ରେନାମୀ ଦେଇ ସହିତ ସମ୍ବଲିଯ ପ୍ରମଦ୍ଦ
ଦୂରି ଦାରେଇବରୁ ଆଧୁନି କ୍ଷେତ୍ରରେ
ପରା ସମ୍ବଲାୟ ମନେଇବୁ ବାହୁଦ୍ଵାରକ
ମନ୍ଦିର ପର୍ମାଣୁନାଥ ନାନୀ ପ୍ରାଣୀ ଦରବ ଶରୀ
ପରା ପରା ପରା ପରା ପରା

କାହିଁ ଦିଲେ ।
ଯାହା ଦେଇ ଉପରେକୁ ବନ୍ଦମୁଖ ଅଟଳ
ପାଦକର୍ମ ପ୍ରକଳିତ କରା ଥିଲେ କେବେ ?
ବନ୍ଦମୁଖ ଏବଂ କୃତ୍ସମି ମଧ୍ୟ
ମୋହେ ?
ଶାଶ୍ଵତ !
ଜକ ଚମାଶ୍ରମୀ ଓ ତ ବ୍ୟବହରେ ?

କଣ ଗୋଟିଲାଇ ହୁଏବୁଗଲେ ତାର୍ଥୀ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଁ ଏହା ହେଲା କୋଣ କାହାରେ । ଆମ କିମ୍ବା

କୁଳପୂରି ମାନ୍ୟବକ ପତ୍ରଙ୍କ ଶେ ଗେପଦତ୍ତ, ହରିଜନାରୀର ଏ ମହାଅସ୍ତର କର ପଢ଼ି ବନ୍ଦାଜ ବନ୍ଦରେ ।
ତାହାର ବନ୍ଦରକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଧରଣ ଉଦ୍‌ଘାତକାରୀଙ୍କଙ୍କରୁ ଯତେ ଦେବେ ଏ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ ପାଇଁ

ରେ ଯୋଗ ହେଲାମ୍ବେ । ମେଘାଜୀର
କୁତ ପ୍ରାଣଟି ନନ୍ଦାର ଚନ୍ଦ୍ରକଷେ
ର ଶୃଗୁମୟ ହୋଇଥିଲା । ଏହି କନ୍ଧାତିଥି
କେ ଶୃଗୁ ସହିମୁଖୀ ପର୍ବତକ ଉପରୁଠିଲା
ଯାଇଥିବା କୋପଦିନ, ଦାର ମହୋଦୟର
ପରିପରୁମେ ଦୂଳ ଉପରମର ଅନୁତ୍ତର
ପରିପରୁମେ । କଣ୍ଠମୟର ସମ୍ରଥ ପ୍ରତିବା-
ନୁ ଅଧିକ ପ୍ରକରଣ କରିଲୁ କାହିଁକିର ପ୍ରତିବା-
ନୁ ଅଧିକ କରିବାକିର ପଢ଼ିଲାହୁକି
ପାଇଁର ପାଇଁର ପାଇଁର ପାଇଁର ପାଇଁର

“ କଣ୍ଠସାରଙ୍ଗନ୍ତି ବୁଝାଇ ଦେଖିଲାକି ମହା
ଶ୍ରୀ ମହାପାତ୍ର ଅଥବା କାର୍ଯ୍ୟ ପାଦକା ହେଉଥେ
କହୁଛାଇ ପ୍ରଧାନଙ୍କର କଣ୍ଠା । କହୁ ଉତ୍ତରାମନ
କିମ୍ବୁତ୍ତ ଏବଂ ମାହୁତକାପାଠରେ କେବଳିବ
ନାମା ପ୍ରସ୍ତୁତମରବଳ ବାହୁଧ ସମ୍ବଲପାତ୍ରର
ଆଶା ପୋଷଣ କରିବା କହିଲା କହିଲା ନାମର
କଃ କୃଷ୍ଣମୁଖୁପ “ ସମ୍ଭାବ ପାଦମ ଅନ୍ତର୍ମାନ
ଶନିରେ କୁରିଷୁପାତ୍ରର ଲେଖକ ଦାଖାଇଥି
ଭରିଥରେ ମାତ ଦେବାର ଗତିଶାହୀ କାହା
ଜାଗାଜାଳାନ ସମ୍ବନ୍ଧ କଳନାମୁଣ୍ଡି କହିଲା
କହିପାଇଥୁଲେ । ଦେବେଶୀର ମୁଦ୍ରାରେ ସେହି
ପଳିପୁଣ ଅଖା ବରପାତା କଃ ଏହ କିମ କିମ୍
ରରେ ମହାଶ୍ରୀ ମାତ୍ର ରଙ୍ଗମେଲରେ କିମ୍ବୁତ୍ତ
କହିଲାମନେ ଅନୁରୂପ ହେବାରୁ “ ଏହ
ଦେବୀମୁଖର ଡଳାତ୍ମକ ଅବମାନନ୍ଦ ବ୍ୟକ୍ତକ
ଦୋଷ ପ୍ରସ୍ତୁତପେ କହିପାକାମସ୍ତରେ । ବାପ୍ରତିଷ୍ଠା
ନବମ୍ବୁ କରିରେ ଚନ୍ଦ୍ର କଲେ କରାମାଏ ରେ
ମୁରଦବରତ୍ତମନଙ୍କ ପରମର କେବେଳିକ କରି
କରିବାକାର କେବଳ ଦେବୀମୁଖରୀର କେବୁ
କୁଳ ରେହା ଦିନ ଅଭିଜ୍ଞ ନୁହେ ” ।

ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପରିଚୟ

ବଜ୍ର ମହାବୋଧୀ
ଏହି ଅଶ୍ଵଗତ
ମେନୁରମାନେ ଟୁ
ମ୍ବରେ ପୁଣେଦକ
ଟୁ ଏବି ଶୋଭାଯାତ୍ରା
ଏକବେ ଯେତିଥାକେ
ନ ସମସ୍ତ ଧାରୀ
ମୁଣ୍ଡିପୁ ପରିଚିତ
ଏକମନେ ଉପରି

- 100 -

ବନ୍ଦରୁ । - ସେହିମାନେ ଅନୁଭବ
ସହ ହେଉଳିଛି । ସେହିମାନେ ଅନୁଭବ
ସେହିମାନେ ହେବଳ କାଣୁଆଇଲି । ଏଥି
ଯୋଡ଼ି ଆଜିକୁ ମାତ୍ର ପାଇଁ ଥିଲୁଛି । କଥାରେ
ଅଛି ଯାହା ହେବଳେ ବା ମାତ୍ରକି କାହିଁ କ
ହେ ବାଥ ଆଜିକୁ ହେବେହେ ତାରିଖାହିଁ
ରେ ଦୁଇ ବା ଚର ରହି ଥିଲା ଶାପର ବବୁଳ ।

କାହା କଥା କାରୁ ଖୋଲି ପାଇଛନ୍ତି । ମାତ୍ର

ବେଳେ କର ଦେବ ପଞ୍ଚମାନ
ବାହାରୁ ତଥି ଆ ଜାଣୁ ଏହା ମଧ୍ୟବାରୁ ତାତୀ ?
ବେଳେ କର ଦେବ ? ଗଲାକ, କୁଣ୍ଡଳାବା
ଅତ୍ରା ଦେହ ପରିଦେଖାଇ ? ନହିଁ ପରୁ ସବା
କେବଳକୁ ଦେହ କଥାରବେ କି ? ଏକାକୁ କଥା କଥା
କଥା କଥା ପାତ୍ରଙ୍କର ଏହାରୁ କହୁ “କିନ
ଅକୁଳୁ କଥା ବହୁରୁ” ଏ କଥା ଯୁଗର କିମ୍ବା
କଥା କଥା ଏହୁର କି ? ଅଛ ଏକିକି !

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମାହାତ୍ମ୍ୟ ।

ହଳ ୧୯୮୦ୟ ବାରରେ କହାରୁଠିଦ୍ଵାରା
ପ୍ରଦେଶରେ ଗର୍ଭମେଷ୍ଟିକତାର ପରମ୍ପରାଲିଙ୍କ
ଖୋଜୁ ମହାଲମାନଙ୍କର ଏବଂତାର ଦିପେଟ
ଆମ୍ବମାନେ ଧନ୍ୟକାବଳୀ ସହିତ ପ୍ରାଚୀଶୀଳାର
ତତ୍ତ୍ଵାଙ୍କୁ । ଏହି ରଚାତର ଜିଜ୍ଞାସାର ଯେ
ତୁଳନାରେ ଗୋ ୩୦ ଟଙ୍କାଲି ଗର୍ଭମେଷ୍ଟିକତାର
କ୍ଷାର ପରମ୍ପରାଲିଙ୍କ ହୋଇଥିଲା । ୮୯୫୨ରୁ
ବନ୍ଦନ ଜାରିରେ ବରଣୀ ଓ କାଳିନ୍ଦ୍ର ଜାନ୍ମତିର
ଶ୍ରଦ୍ଧାକଣ୍ଠ ପ୍ରତିକାଳୀନ ପାନ୍ଦୁବରଜାଙ୍ଗ କରଇଦାର
ହୋଇ ଅପଣାରୁ ହୋଇଅପଣାରୁ ଅଧୀନରେ
କେତେକବର୍ଷ ହେଉ ଇନ୍ଦ୍ରାଜରେ । ନେଟ୍‌ଆପ୍-
ଖୋଜୁ ଅଧୀନରେ ଅଣାଧିବାସମୟରୁ ଏହି
ବଜାର ପାଇଁ ଅଣା କିଛାର ନହା ବରଗା ଦୋଷ-
ଥିଲା । ପ୍ରାୟ ୧୫୫ ରୁ ଲାଲ କୋର୍ପ୍‌କ
ଖୋଜୁରେ କହି ଏହି ସ୍ଵରଳ ଅଧିକାର ପଦ-
ଶୋଭ ହୋଇଥିଲା । ପଣ୍ଡାର୍ କର୍ଣ୍ଣରେ କୁଳା
ସୁକର୍ମ ଅଧୀନ ମନ୍ତ୍ରୀ ମେଧାଲେଖନ ଓ ସମସ୍ତ
ମନ୍ତ୍ର ପରିଶ୍ରାପ ଦିଇଅପରି ।

ଶ୍ରୀ ମହାନାନନ୍ଦ ମଧୁ ପଟ୍ଟଳ
ବୁଦ୍ଧରେ ଏକଟେହି ଶୈଖର ଗୋଟିଏ ମାନନର
କୁଳ, ଗୋଟିଏ ଅତ୍ସ୍ଵାରମେଘ କୁଳ ଓ
ଗୋଟିଏ ଅପ୍ରକାଶମେଘ ଦାଲିବାନ୍ଧୁ କୁଳ ଓ
ଅଠଗୋଟି ମୌର୍ଯ୍ୟପାଇମେଘ ପୂରୁ ଓ ଗୋଟିଏ
ଦୃଢ଼ଭଣେଇ ପଦବୀକିଛି ହେଉଥାଏ ଏହା ହତା
ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୂରମରର ଗୋଟିଏ ଉଦ୍‌ଘୋନବର
ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଚିତ ହୋଇଥାଏ ବନ୍ଦିଧାରେ ମାନନର
ମନ୍ଦାରଜ୍ଞଗୋପାତ୍ମି ଶର୍ମାର୍ଥବର୍ଷତର ଦୃତିର ଓ
ତମଙ୍ଗତା ବର୍ତ୍ତମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହାର୍ଥୀ ଉପରୁତ୍ତ
ଗୋଟିଏଥିଲା । ଦୃଶ୍ୟ ଦିନାରେ ହୃଦୟ ପରାମର୍ଶ
ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପନ୍ଦରହଳାର କୋ ବ୍ୟବିତ
ହେଉ ଥିଲା ।

-80-

ବ୍ୟାହରେ କର ଗୋଟାଇ ଯମିଳା ।
ଦୀନପଥରେ କର ନିକଟରେ ସୁନିତ ନିଜର
ଗୋଟାଇର ମଧ୍ୟ ଗୋପ୍ତାଙ୍କୁ ଦବସର ଦୟକ-
ସମୟେ ହେଉଥାନେ ଘୂରା ଦେଇଥିଲେ ଭାବର
ଏହି ବାହିରା ଅପିକାରେ ପ୍ରକାଶକମଣ୍ଡଳେ
ଆମ୍ବେଳାନେ ଡାଇଅଛୁ । ହୋଲାରୁଦ୍ଧର ବାଟ
ପଢାଇ କରିପାରିବା ନାହିଁ । ମୋଟରେ ଟେଲିଫୋନ୍/
ଅଦୟ ହୋଇଥିଲୁକୁ । ପୋଷ୍ଟ ମରାର ସଂକ
ବୋଲାତନକାର ଗୋଟିଏ ଗୋଲମରାଜଙ୍କ
ଟେଲିଫୋନ ହେଇଥିଲେ । କରେ ମୁଦ୍ରାମାନଙ୍କ
ପରେ ବହା ଉଠିଲା ହେଲା କାହାରୁ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।
ବୋଲାକୁଳିଲ ପଞ୍ଚ ପ୍ରକାଶକାର ପଢନାଥିଲୁ
ଟେଲିଫୋନ ହେଇଥିଲେ । ଝିଲମାନଙ୍କ
ଟେଲିଫୋନ ପାଇଁ ଅନୁଦରିତ ଯୋଗ୍ୟ ।

-10-

କୁ ଶାନ୍ତିର ପୂଜା ସମ୍ବଲିତ ହେଉ ଥାଏ ।
ତୁ ଯକ୍ଷମାଣୀ ପଦମାଣି କିମନା ଖାତେ ଉଚ୍ଚ
ର କହୁଛ ତାହା ହେଲେ କଥ ବରହୁ ପାପ ଧୂମ
ଅମୃତ ପାଇବାର କାହାର କାହାର ଅମର
ଦୋଷବଳ ଦିଗ୍ଭୂତଙ୍କ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅତ୍ୟନ୍ତ
ପଢ଼ିଦେଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ । ତହୁ କୁଞ୍ଚିତ ତେ
ହାରକବିଲ କବି ମେମ୍ବର କଥ ଥିଲା
'ପ' କା 'ମ' କିମ୍ବା କଥ କାହା ? । ପା
ହେବାକୁ କା ଜୀବନକୁ ହେବାକୁ ଅନୁଭବ